

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17C/338/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314217739
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2015:2314217739.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Mariannou HOSTŤOVECKOU, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom 851 02 Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom 851 02 Bratislava, Pajštúnska 5, proti odporcom: 1/ V. Z., nar. X. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX Š., X. XXX/XX, 2/ U. Š., nar. X. X. XXXX, trvale bytom XXX XX W., Č.. U. XXX, o zaplatenie 2222,08 eura s prísl., takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

Odporcom súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa svojim písomným podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 17. 7. 2014 domáhal, aby súd odporcov zaviazal na zaplatenie istiny vo výške 2222,08 eura, úroku z omeškania a náhradu trov konania.

Svoj návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasledujúceho Občianskeho zákonníka zo dňa 27. 9. 2012 bola na neho postúpená pohľadávka z pôvodného veriteľa - postupcu Slovenská sporiteľňa, a.s.

Právny predchodca navrhovateľa - Slovenská sporiteľňa, a.s. uzatvoril s odporcami dňa 21. 2. 2008 zmluvu číslo XXXXXXXXXX, na základe ktorej Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla odporcovi 1/ peňažné prostriedky vo výške 120000,- Sk (3983,27 eura). Odporca 2/ prevzal na seba ručiteľský záväzok. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania, podmienky pri neplnení zmluvných povinností aj ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach.

Pohľadávka navrhovateľa ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 5671,48 eura, ktorá pozostávala z istiny 4703,26 eura, úroku 639,23 eura, úroku z omeškania 320,02 eura a ostatného príslušenstva 8,97 eura, a to všetko v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení, kde postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe jej generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Úrok 320,02 eura a poplatky 8,97 eura si navrhovateľ v konaní neuplatnil (spolu sumu 328,99 eura). Navrhovateľ si v konaní uplatnil aj zákonný úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z.

Postupca poskytol odporcovi úver vo výške 3983,27 eura, ktorý mal splácať v mesačných splátkach po 69,44 eura vždy do 20. dňa v mesiaci. Navrhovateľ si v konaní uplatnil splátky úveru splatné od 20. 7. 2010 do 20. 2. 2013 v počte 32 splátok a v celkovej výške 2222,08 eura. Splátky pôvodne splatné od

20. 11. 2012 do 20. 2. 2013 sa stali splatnými dňa 4. 11. 2012, kedy navrhovateľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru.

Odporca 1/ uviedol, že dlh chce riešiť, odporkyňa 2/ nesúhlasila s návrhom, nakoľko dlh je dlhom odporcu 1/ a on si má splniť svoj záväzok.

Podľa § 101 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

Ustanovenie ukladá účastníkovi tzv. povinnosť tvrdenia. Táto povinnosť však nie je súdom vynútiteľná. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, súd je povinný skúmať uzatvorenú zmluvu a chrániť práva spotrebiteľa, navyše sa jedná o návrhové konanie a navrhovateľ nesie dôkazné bremeno (bremeno tvrdenia aj bremeno dôkazu). Keďže navrhovateľ je v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou, je nutné konštatovať, že advokátska kancelária musí poznať právo a súd z tohto faktu vychádza, musí poznať, aké náležitosti návrh musí obsahovať a rovnako musí vedieť, že k návrhu je potrebné doložiť všetky listinné dôkazy na preukázanie tvrdení uvedených v návrhu. Preto súd nemôže vyzývať (s poukazom na § 101, § 120 O.s.p. a dodržiavanie zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti účastníkov konania) účastníka konania na preukázanie svojich tvrdení, a pri svojom rozhodovaní v merite veci vychádza z toho, čo účastník v konaní preukáže a to ku dňu, kedy rozhoduje. Tu súd poukazuje aj na to, že na dôkazy predložené po vyhlásení rozsudku nie je možné prihladať.

Prenesenie dôkazného bremena na odporcu by bolo porušením ustanovenia § 101 O.s.p., ktoré ukladá účastníkovi tzv. povinnosť tvrdenia. Táto povinnosť však nie je súdom vynútiteľná. V záujme hospodárnosti a rýchlosti konania sa umožňuje súdu, aby na pojednávaní prejednal vec v neprítomnosti účastníka. (S poukazom na nález Ústavného súdu SR pod číslom konania I. ÚS 38/2013 - 50 zo dňa 24. 10. 2013 súd konštatuje, že k odňatiu možnosti konať pred súdom nedochádza ani údajným porušením zásady kontradiktórnosti ako základnej súčasti práva na spravodlivý proces. Táto zásada znamená, že obom stranám konania musí byť daná možnosť zoznámiť sa so stanoviskami a dôkazmi predloženými súdu s cieľom ovplyvniť jeho rozhodnutie - či už protistranou alebo na konaní nezúčastneným subjektom, od ktorého si prípadne súd takéto vyjadrenie alebo dôkaz môže vyžiadať - a vyjadriť sa k nim (porovnaj Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 740). Kontradiktórnosť je prenos dôkazného bremena zo súdu na účastníkov sporu, resp. rokovací spôsob súdneho procesu. Právo na kontradiktórny proces nemá absolútny charakter a jeho rozsah sa môže líšiť najmä v závislosti na zvláštnostiach daného konania.)

Súd sa oboznámil s obsahom spisu a listinnými dôkazmi v ňom založených - zmluva o úvere číslo XXXXXXXXXXXX, oznámenie o postúpení pohľadávky, výzva navrhovateľa k úhrade a oznámenie o mimoriadnej splatnosti úveru, Zmluva o postúpení pohľadávok z 27. 9. 2012 s prílohou, pokus o zmier, nedatované oznámenie o začatí výkonu mandátnej činnosti, dohoda o uznaní záväzku zo 16. 11. 2012 a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Navrhovateľ podal návrh tak, ako bol vyššie popísaný a odôvodnený.

Právny predchodca navrhovateľa a odporca 1/ uzatvorili dňa 21. 2. 2006 zmluvu o úvere číslo XXXXXXXXXXXX. Predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru vo výške 3983,27 eura pri mesačných splátkach 69,44 eura, úrokovej sadzbe 10,6 % p.a., RPMN 5,79 %, splatnosť prvej splátky 20. 3. 2006 a poslednej 20. 2. 2013.

Odporca 1/ uzatvoril zmluvu ako spotrebiteľ, preto sa pri posúdení veci postupuje podľa zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného k 21. 2. 2006, zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného k 21. 2. 2006, zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného k 27. 9. 2012 (deň postúpenia pohľadávky) a zák. č. 40/1964 Občiansky zákonník účinný k 21. 2. 2006.

Odporca 2/ uzatvoril dňa 21. 2. 2006 Dohodu o ručení, v zmysle ktorej sa zaviazal uspokojiť pohľadávku veriteľa z úverovej zmluvy a to v prípade, ak dlh neuhradí odporca 1/ riadne a včas.

Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z., Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Z uvedeného zákonného ustanovenia je teda zrejmé, že banka je oprávnená pohľadávku z omeškaného peňažného záväzku klienta postúpiť inému subjektu za predpokladu, že omeškanie trvá dlhšie ako 90 dní vrátane odovzdania dokumentácie, ktorá s postúpeným záväzkom súvisí.

Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila pohľadávku voči odporcovi 1/ na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 27. 9. 2012.

Vzhľadom na citované ustanovenie súd konštatuje, že navrhovateľ nepreukázal splnenie zákonných podmienok postúpenia pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a.s. na navrhovateľa, teda najmä nepreukázal, či jeho právny predchodca písomne vyzval odporcu 1/ na plnenie povinnosti, nepreukázal, že odporca 1/ bol v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a teda súd nemôže posúdiť, či postúpenie pohľadávky prebehlo v súlade s § 92 ods. 8 cit. zákona a teda, či postúpenie je platné a tým, či je daná aktívna legitímácia navrhovateľa v konaní. Z listinných dôkazov nie je ani zrejmé, či odporcovi bolo oznámené postúpenie pohľadávky a teda nie je zrejmé, či sa postupovalo podľa § 526 OZ (Postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcov.) , resp. či sa postupovalo podľa bodu 7.1 Zmluvy o postúpení, podľa ktorého navrhovateľ mal oznámiť odporcovi postúpenie pohľadávky, pričom navrhovateľ nepreukázal, že tak učinil. Hoci navrhovateľ súdu predložil listinný dôkaz - oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 16. 10. 2012, nepreukázal však, či toto oznámenie bolo reálne odporcovi 1/ a odporcovi 2/ doručované a doručené.

Navrhovateľ súdu ako dôkaz o postupe podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. predložil nedatovaný list jeho právneho predchodcu - oznámenie o začatí výkonu mandátnej činnosti, v zmysle ktorého Slovenská sporiteľňa, a.s. adresovala odporcovi 1/ list s obsahom, že zverila na základe mandátnej zmluvy uzatvorenej dňa 31. 1. 2011 správu a vymáhanie pohľadávky z úverovej zmluvy vo výške 4551,05 eura s príslušenstvom spoločnosti CEE COLLECT Slovakia, s.r.o. Z uvedeného listu však nevyplýva, kedy bol písaný, či v tom čase už bol odporca 1/ nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke a taktiež nie je jasné, či list bol odporcovi 1/ aj reálne doručovaný a doručený.

Ani dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach predloženú navrhovateľom a údajne podpísanú odporcom 1/ súd nemôže brať do úvahy ako dôkaz o postupe podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z., nakoľko uznanie dlhu odporcom 1/ nemôže nahradiť nedostatky postupu banky pri postúpení pohľadávky. Pokiaľ ide o dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku uzatvorenou dňa 16. 11. 2012, súd v danom prípade poukazuje na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, v zmysle ktorých boli uvedené dohody zo strany navrhovateľa označené ako nekalá obchodná praktika (rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 7. 6. 2012 pod sp. zn. 11C 37/2012, zo dňa 14. 6. 2012 pod sp. zn. 12Co 47/2012, zo dňa 16. 10. 2012 pod sp. zn. 11Co 40/2012, zo dňa 15. 11. 2012 pod sp. zn. 5Co 58/2012), v ktorých bolo konštatované, že uzatvorením došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobkom alebo

službe, ku ktorému sa dostane, alebo ktorému je adresovaná alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Postup navrhovateľa pri uzatváraní uvedených dohôd je v rozpore s dobrými mravmi, pretože spotrebiteľ podpisom tejto formulárovej dohody zhoršuje svoje zmluvné postavenie, pričom ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka hovorí o tom, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Najmä spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhorší svoje zmluvné postavenie. Na základe uvedeného je preto aj uvedená dohoda o uznaní záväzku s poukazom na rozpor s ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákona za použitia ust. § 39 Občianskeho zákonníka neplatným zmluvným dojednaním.

Aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť však iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (1) splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

Ak by aj súd predpokladal, a to aj s poukazom na zákon o bankách a jeho vyššie citované ustanovenie § 92 ods. 8, že právny predchodca navrhovateľa postupoval podľa zákona a vyzýval odporcu 1/ na plnenie, nie je však súdu zrejmé, kedy sa tak stalo, čo môže mať vážny dopad napríklad aj na otázku premičania, na ktorú súd musí prihliadať ex offo v spotrebiteľských veciach. Súd však rozhoduje nie na základe predpokladu, ale výlučne na základe toho, čo je v konaní preukázané.

Jedinou výzvou k úhrade dlhu je list navrhovateľa zo dňa 16. 10. 2012, v tomto prípade sa však nejedná o výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

Vzhľadom na uvedené skutkové a právne zistenia súd rozhodol tak, ako to vyplýva z enuncciátu rozhodnutia a návrh zamietol, nakoľko navrhovateľ nepreukázal žiadne zo svojich tvrdení uvádzaných v návrhu a najmä nepreukázal, že je aktívne legitimovaný na podanie takéhoto návrhu. Keďže sa jedná o spotrebiteľský vzťah, súd musí zo zákona prísnejšie posudzovať žalobné návrhy a chrániť práva spotrebiteľov, preto pre všetky uvedené vážne nedostatky pri postupe podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách súd návrhu nemohol vyhovieť.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Ustanovenie § 142 vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok sporového konania. To znamená, že účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech (resp. úspech vo väčšej časti), má právo na náhradu všetkých (pomerných) trov konania. Náhrada je obmedzená na náhradu všetkých trov vynaložených na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Keďže odporcovia boli v konaní plne úspešní, mali by právo na náhradu trov konania, avšak ich náhradu si pred súdom neuplatnili, žiadne trovy konania im ani nevznikli, preto im ich náhradu súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.